

BERLINER POPLENE

etter en roman av Anne B. Ragde

Urpremiere på Hovedscenen 4. november 2006

Et sikkert kort?

Alle de som har lest boken har dannet seg et bilde i hodet av handlingsforløp og personer forfatteren har beskrevet. Klarer vi, ut ifra den teatral virkelighet, å innfri publikums forventninger i en sceneversjon? Det er lettere med en Duun-roman, som få har lest, enn med denne. En journalist fra Oslo-provinsen spurte meg hvorfor vi hadde en så lokal profil på repertoaret i høst. Jeg svarte henne at det ikke var min skyld at nasjonalt og internasjonalt kjente forfattere som Erlend Loe og Anne B. Ragde er født i Trondheim. Jeg spurte om hun syntes at Lars

Saabye Christensen var en lokal forfatter siden han stort sett holder seg til Skillebekk og Fagerborg i Oslo. For øvrig venter vi her på teatret på at NRK Drama skal produsere en serie fra Frogner i Oslo med bare trønder-skuespillere. Eller som en tidligere sjef her i huset så poetisk sa det: "Gjennom det lokale blir vi globale". Sant nok! God fornøyelse!

Otto Homlung
teatersjef

Byneset

"Dette er bygda si", tenkte nok Sverre Sigurdsson. Vi skriver år 1177, og kongen er på vei fra Sverige til Nidaros. Da han kommer til Selbu, setter han sporenstrekts kursen mot Vassfjellet. Han lengter sånn etter å se åpne landskap – og det har halvøya vest for Nidaros: "Blid, smilende og lys strekker Leinstrand seg langs den brede, sakte flytende Gulelv ned mot Gulosens blå flate, hvor den oppfanges av det barske, bratte Bynes med dets grønnende strand og nøkne heier og koller, mellom hvilke et tjern nu og da titter frem". Alt i følge sagaen. Gjengitt i *Øverlands Norges Historie*, bind 2.

Byneset ble beskrevet som "en smuk bygd", topografisk sett. Kirkebøker og justisprotokollene kan imidlertid fortelle at tildragelser fra det daglige liv ikke var fullt så "smukke". Det var nemlig ikke bare "gode får" i menigheten, ifølge sogneprest Strøm i den eldste kirkeboken fra Byneset:

3de september holdt jeg ligprædiken over salig Jon - som blef slagen ihjel af Oluf.

14. desember skulde jeg prædike paa Viggen, men blef forhindret fordi de kom ikke og hentet mig. Sad lenge i fjæren.

14. mars holdt jeg ligprædiken over Peder – som blef stukket ihjel af en soldat.

5. april holdt jeg passionsprædiken i Stene kirke vare ikkun 6

bønder og nogle faa kvindfolk, thi fogden holdt ting og forhindrede menigheten.

30. oktober var jeg hos Ottar – og taled ham tilrette for hans skrekkelige adferd mot sin kvinde.

27. mars var jeg i sognebud til Joda Torfinnsdatter - og saa møtte mig Sigurds kvinde hvilket beklagede sig over hendis mands fylderi og at han slo hende... ingen kunde forhindre ham i at tukte sin kvinde och slaa hende på munden.

5te august var jeg i sognebud til Guttorm Langørgens kvinde som forærede mig en slem hest – d.v.s. spræk hest - som falt mig meget vel.

7. juli var jeg i sognebud til William skivers dreng som hafde begaaet mord, endog han var meget svag maatte jeg meddele ham.

Voldelige affærer, som i disse hine hårde dage med øldrikk og svir, har fortatt seg kraftig gjennom tidene. På Byneset i dag er det en rekke oppbyggelige fritidsaktiviteter som eventuelle "sorte får" kan fylle hverdagen med, istedenfor å gjøre ugagn. Her er det noe for enhver interesse og ethvert talent: Songlag, musikkorps, skytterlag, idrettslag og golfsenter. Og et aktivt historielag. Den 1. januar 1964 ble bygda innlemmet i Trondheim kommune. Den har i dag omkring 2 000 innbyggere. Jord og skogbruk er fremdeles hovednæringen.

Anne Birkefeldt Ragde

Heltrøndersk og halvt dansk

Hva ergrer du deg grønn over for tiden?

Ergrer meg grønn over ting i ett kjøp; jeg! Dårlige frukt og grønnsaker på matbutikkene i Ila, den hersens trikken som burde vært kjørt på fjorden, og at takluka på bilen min åpner seg helt av SEG SELV, også når det regner. Jeg liker ikke taklucker som begynner å leve sitt eget liv.

Hvis du var eneveldig,

vilke tre saker ville du gått løs på først?

1) Grunnskolen! Som ikke handler om mer penger, men en mentalitetsendring i forhold til læringsglede. 2) Helsevesenet. Folk gruer seg jo MIINDRE til å bli syk enn til å havne på sykehuset. DET er sykt, det! 3) Trikken. Sier ikke mer.

Fordeler og ulemper ved å være kjendis?

Fordelen er at til og med rørleggeren jeg ringer til har lest boka mi, når det lekker under kjøkkenvasken og det egentlig er seks ukers ventetid. Likevel kommer han TVERT. Det er INNMARI klysete og faktisk helt FORKASTELIG å nyte av slike fordeler; men jeg tar imot med åpne armer; jeg! Ulempen er at alle glaner seg fordervet, så jeg kan ikke engang hente inn posten uten å ha på øyensverte og kamme håret pent.

Du har gjort suksess og fått en rekke priser.

Har dette forandret livet ditt på noen måte?

Ja! Jeg får endelig bygget meg skrivestue, som jeg har drømt om i TYVE år!! Folk tror jeg er rik, men det er jeg ikke, ikke i penger. Jeg betaler over 50% skatt, og så får jeg meg skrivestue. Ferdig med DE pengene.

Hvis du måtte velge et helt nytt yrke,

hva ville du da ha valgt?

Gårdsveterinær! Det var alltid drømmen. Ulempen er at man må stå opp veldig tidlig, og til og med midt på NATTA under lamminga. Det er nok bra at det var litteraturen som tok meg, ja...

Noe du aldri vil glemme?

Hele livet frem til nå. Både oppturer og nedturer!

Hva er det som gjør deg ordentlig glad og i spesielt godt humør sånn til daglig?

Når ting går på skinner; når alt fungerer og alle gjør jobben sin og ikke skylder på andre fordi oppgaver er blitt forsømt. Folk som sier: "Det skal jeg ordne". Og så GJØR de det! Sånn er nemlig jeg. Da blir jeg veldig glad når andre kjører på i samme tempo!

Den perfekte ferien?

Silende regn og litt hustrig, en varm hytte, en bokstabel, tykke sokker, Gammel Dansk i skapet, øl i bekken, ingen mobildekning.

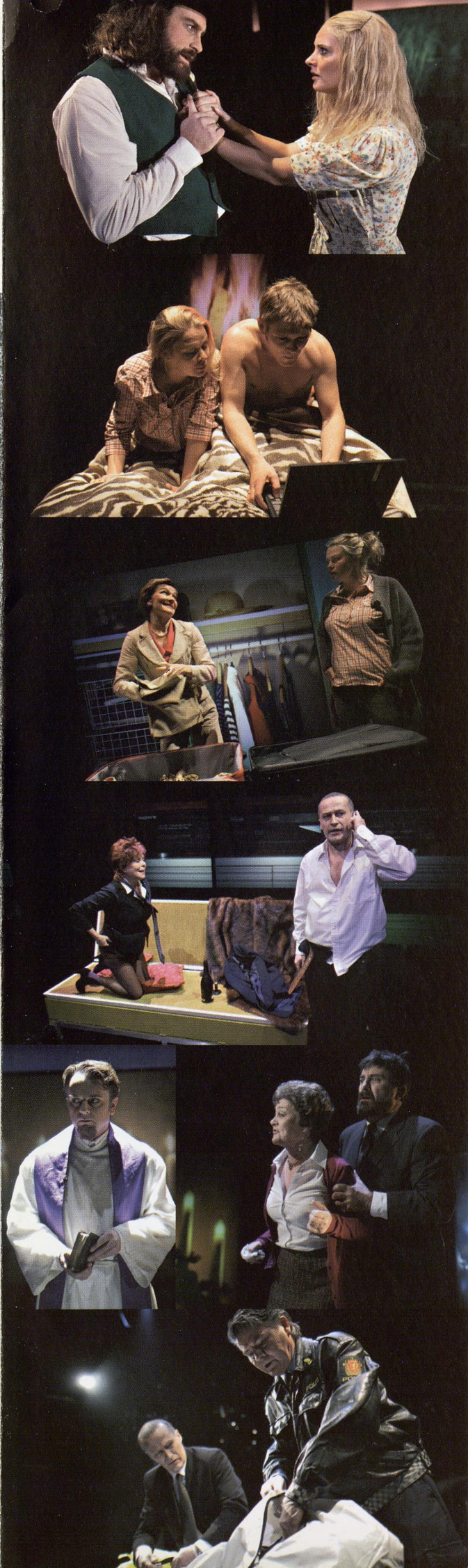
Gode vaner og dårlige vaner?

Min beste uvane er å være ekstremt utålmodig og effektiv, så til de grader at jeg driver omverdenen til vanvidd. Det tjener jeg ganske bra på. Nok til en skrivestue, i hvert fall. Ellers er jeg fæl til å sette tomgods tilbake i kjøleskapet og i barskapet. Mine gode vaner er å ikke forlate ting halvgjort. Og jeg er veldig flink til å notere ned oppgaver på post-it-lapper. Det er mange år siden jeg mistet tillitten til hukommelsen når man har 28 baller i lufta samtidig.

Langsiktige og kortsiktige planer for fremtiden?

Kortsiktige: Holde koken til 1. januar når rester etter nyttårsfesten skal ryddes vekk.

Langsiktige: Gå under jorda 2. januar for å skrive ny roman.

BERLINER POPLENE

etter en roman av Anne B. Ragde

Dramatisering / regi Otto Homlung Scenografi og kostymer Per Kristian Solbakken Lysdesign Eivind Myren Musikk Ivar Gafseth
Lyddesign Jan Magne Høyenes Masker Ingeborg Hopshaug Prosjeksjonsfoto Turid Bjørnsen Prosjeksjonsvideo Erik Johansen

Inspisient Erik Johansen Sufflør Ann Eli Aasgård Rekvisitør Elisabeth A. K. Østergren
Språkkonsulent Jakob Margido Esp Teknisk koordinator Gudmundur Bergmann
Foto fra prøvene GT Nergård Program May Selmer / Geir Schönberg Ansvarlig utgiver Otto Homlung

Musikken er innspilt i Trøndelag Teaters lydstudio og Strawberry Studio
Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder. Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt

Tid: 2 t 45 min med pause

De som er med:

Tor Neshov Harald Brenna
Margido Neshov Trond-Ove Skrødal
Erlend Neshov Øyvind Brandtzæg
Anna Neshov, moren Ragnhild Sølvberg
Tormod Neshov, faren Jakob Margido Esp
Krumme, Erlends samboer Jan Erik Berntsen
Torunn, Tors datter Tone Mostrøm / Marte Stolp
Cici, Torunns mor Wenche Strømdahl
Selma Vanvik Mona Jacobsen
Marit Bonseth, husmorvikar Kine Bendixen
Christer, Torunns venn Trond Peter Stamsø Munch
Kai-Roger Tor Wibe
Bestefar Tallak Kristofer Hivju
Anna som ung / Cici som ung / sykepleier Cici Henriksen
Lars Kotum Arne O. Reitan
Turid Kotum Helga Wendelborg
Presten Tor Wibe / Pål Christian Eggen
Lensmannen Jan Frostad

Billetter: 73 80 50 00 www.trondelag-teater.no

telenor